

Битва за свободу

1 Російські окупанти пошкодили понад 500 об'єктів культурної спадщини. Міністерство культури та інформаційної політики підтвердило 552 епізоди російських злочинів проти культурної спадщини.

Аграрії з початку року отримали пільгових кредитів на 68 мільярдів. Аграрії залучають кредити в розмірі від 100 тис до 90 млн грн у межах програми «Доступні кредити 5-7-9». Відсотки становлять від 0% до 9% залежно від категорії кредиту та суб'єкта підприємництва.

28 жовтня

Укрзалізниця значно збільшує сполучення по країні і за кордон. Оновлений графік руху поїздів передбачає 14 нових рейсів, серед яких 4 поїзди міжнародного сполучення до Кишинєва (Молдова), Перемишля, Хелма (Польща) та Відня (Австрія). Також відновлюється ціла низка маршрутів, що курсували до повномасштабної війни.

Швидкісні поїзди Інтерсіті+ теж зазнають змін у графіку:

№ 715/716 Київ – Перемишль – Київ пришвидшено на 2 години в кожному напрямку; № 705 Київ – Перемишль пришвидшено на понад 3 години;

Час відправлення ряду поїздів став значно зручнішим для пасажирів. Зокрема, поїзд № 708/707 Київ – Чернігів вирушатиме з Києва о 07:43, прибуде до Чернігова о 10:11; № 710/709 Чернігів – Київ вирушатиме з Чернігова о 17:21, прибуде до Києва о 19:48.

Є нові поїзди міжнародного сполучення. Зокрема, поїзд №90/89 Київ – Перемишль через Вінницю, Хмельницький, Тернопіль. Виїзд з Києва о 22:52, далі прибуття – Вінниця – 02:03, Тернопіль – 06:28, Львів – 08:55, Перемишль – 11:13. Зворотний виїзд о 13:45, Львів – 18:25, Тернопіль – 21:03, Вінниця – 01:58, Київ – 05:42.

У листопаді надійдуть у продаж квитки на новоприсвоєний поїзд Харків – Хелм (Польща). В УЗ також заявили про прискорення популярних нині міжнародних рейсів: № 23 Київ – Хелм пришвидшується на 2 години в обидві сторони; № 67 Київ – Варшава пришвидшується на 2 години до Польщі і на 1 годину до України.

Зернова ініціатива: з портів вийшов караван з шести суден. З портів Великої Одеси вийшов караван з шести суден. На борту суден – 180 тис тонн агропродукції для країн Африки, Азії та Європи. З моменту виходу першого судна у рамках роботи «зернового коридору» було експортовано 9,1 млн тонн агропродукції. Всього з українських портів вийшли 403 судна з продовольством для країн Азії, Європи та Африки.

29 жовтня

У Севастополі вибухи — окупанти перекирили бухту. В окупованому Севастополі повідомляють про вибухи - нібито російські кораблі «відбивали атаку безпілотників». Через це нібито тимчасово перекрито рейд у Севастополі, не ходять пороми та катери, рух між районами можливий лише автобусами. Російське Міноборони повідомило, нібито Збройні сили о 4 годині ранку 29 жовтня атакували безпілотниками окупований Севастополь і пошкодили корабель.

З початку повномасштабного вторгнення Росії з російського полону за обмінами повернулися вже більше тисячі українців. 29 жовтня Україна провела черговий обмін по-

лоненими з країною-агресором та звільнила 52 людей.

Окупанти перемістили з окупованого Херсона до Криму транспортні засоби, що перебували у комунальній власності міста. Про це повідомив Генштаб ЗСУ. Підтверджується інформація щодо вивезення медичних препаратів з більшості аптек міста, медичного обладнання з лікарень.

30 жовтня

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба наголошує, що атака проти російських кораблів у бухті окупованого Севастополя стала лише приводом для Москви вийти з «зернової угоди», оскільки кроки для її зриву почалися задовго перед цим. «Нинішня черга зерновозів накопичувалася у Чорному морі з вересня, коли Росія почала зумисно гальмувати роботу коридора і намагатися зірвати домовленість».

Окупанти обстріляли Чернігівщину. Російські війська 30 жовтня обстріляли Чернігівську область з території Росії.

З 12:40 до 13:04 спостерігачі повідомили про 21 приход, ймовірно зі ствольної артилерії 122 мм, в напрямку прикордонного населеного пункту Галаганівка. Втрат серед особового складу та техніки немає. Як і втрат серед місцевого населення чи пошкодження цивільної інфраструктури.

31 жовтня

Противітряна оборона України збила 44 із понад пів сотні російських ракет, запущених вранці. Повідомило командування Повітряних сил України. Із літаків-ракетноносців стратегічної авіації Ту-95/Ту-160 було випущено понад 50 крилатих ракет Х-101/Х-555 з півночі Каспійського моря та з району Волгодонська (Ростовська область).

Ракети та дрони, випущені росіянами у понеділок по території України, атакували 10 регіонів та пошкодили 18 об'єктів, більшість із яких – енергетичні. Внаслідок атаки було знеструмлено сотні населених пунктів у семи областях України.

Українська розвідка підтвердила знищення двох ударних російських вертольотів на аеродромі в Псковській області вночі 31 жовтня, ще два вертольоти отримали суттєві пошкодження.

Розвідка підтвердила існування двійників Путіна. У президента РФ Володимира Путіна є щонайменше три двійники, яким для схожості зробили пластичні операції. Про це повідомив начальник Головного управління розвідки Міноборони України Кирило Буданов. В минулому вже виявляли двійників Путіна, які замінювали його в «особливих випадках», але зараз це «звичайна практика». Пряма мова: «Ми знаємо про трьох осіб, які постійно з'являються, але скільки їх, ми не знаємо. Вони всі робили пластичні операції, щоб бути схожими. Єдине, що їх видає, це їхній зріст. Це видно на відео та фото. Також жестикуляція, мова тіла та мочки вух, оскільки вони унікальні для кожної людини».

1 листопада

Втрати російських агресорів станом на 1 листопада склали: особового складу – близько 72470 осіб; танків – 2698; бойових броньованих машин – 5501; артилерійських систем – 1730; ракетних систем залпового вогню – 383; засобів ППО – 197; літаків – 276; гелікоптерів – 257; БПЛА оперативно-тактичного рівня – 1415; крилатих ракет – 397; кораблів/катерів – 16; автомобільної техніки та автоцистерн – 4143.

По Чернігівщині

Інститут національної пам'яті передав у бібліотеки нові книги

У жовтні, вперше після повномасштабного вторгнення військ російського агресора, бібліотеки Чернігова отримали примірники двох спільних видань Архівного центру дисидентських студій та Українського інституту національної пам'яті.

Співробітники Інституту національної пам'яті передали обласній бібліотеці ім. В. Короленка та Чернігівській міській комунальній централізованій бібліотечній системі такі видання.

Євген Сверстюк, «Іван Котляревський сміється». Автор (1927–2014) – літературний критик, есеїст, поет, філософ, учасник руху шістдесятництва, політичний в'язень, дослідник творчості М. Гоголя, Т. Шевченка, І. Франка, доктор філософії. Засновник та з 1989 року незмінний редактор правозахисної газети «Наша віра», президент Українського ПЕН-

клубу. Книга вміщує есеї Євгена Сверстюка, що стали класикою самвидавної літератури. Більшість із них фігурували у карних справах як самого автора, так і решти причетних до дисидентського руху. Кожний текст – відшук правдивого слова, реакція на культурну політику комуністичного тоталітарного режиму СРСР, спротив загрози національного та особистісного знищення, підміни людських цінностей ідеологічними кліше.

Мустафа Джемелєв, «Від Узбекистану до України: хроніки боротьби за права людини». Автор (народився в 1943 році) – один із провідників кримськотатарського національного руху, правозахисник, учасник дисидентського руху, політичний в'язень, Народний депутат України, з 20 серпня 2014 року до 18 травня 2019 року був Уповноваженим

Президента України у справах кримськотатарського народу. У книзі представлено 16 текстів Мустафи Джемелєва: транскрипти його виступів на судових засіданнях, листи до представників органів влади СРСР та однопідприємців. Запропоновані читачеві матеріали датовані 1969 – 2021 роками.

Обидві книги видало Науково-видавниче об'єднання «Дух і літера» в Києві.

Ці видання дають можливість краще пізнати не тільки сучасного ворога – російського агресора, який є спадкоємцем російського імперіалізму часів СРСР, а насамперед самих себе, за що ми воюємо зараз, які фундаментальні цінності поєднують нас із авторами цих книг.

Сергій БУТКО
Український інститут національної пам'яті Чернігів

У Городнянській громаді стартував проект з підтримки осіб похилого віку

Городнянська територіальна громада – єдина в Україні, що має кордон з двома країнами-агресорами одночасно – росією та білоруссю. Через обстріли та провокації її територія віднесена до зони бойових дій. Все це ускладнює підготовку до зими та створює прямі загрози для населення у забезпеченні життєво необхідними послугами – теплом, електроенергією та водопостачанням. Особливо це стосується людей похилого віку, які становлять третину населення громади. Більшість з них – люди, які знаходяться у Городнянському психоневрологічному інтернаті або під опікою Центру надання соціальних послуг.

Саме на забезпечення їхніх критичних потреб спрямований проект «Підтримка осіб похилого віку та з інвалідністю, які потребують стороннього нагляду та проживають на теренах Городнянської громади, в підготовці до зимового періоду». Його реалізує Сіверський інститут регіональних досліджень за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» та CARE Deutschland в рамках Грантової гуманітарної програми «Гуманітарна солідарність».

«Для громади реалізація цього проекту є надзвичайно важливою, в першу чергу – для мешканців будинку-інтернату, який знаходиться в 40-кілометровій зоні від кордону. Ці люди потребують постійного догляду, їх неможливо евакуювати. Для нас головне – їх порятунок, забезпечення теплом, харчуванням та належним медичним обслуговуванням за умов ізоляції», наголошує Городнянський міський голова Андрій Богдан.

Тому в рамках проекту буде придбане і встановлене необхідне обладнання (генератор, польова кухня, насоси для питної води, газові балони) для автономного забезпечення психоневрологічного інтернату та посилення технічної спроможності Центру надання соціальних послуг.

Матеріал підготовлено за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» та CARE Deutschland в рамках Грантової гуманітарної програми «Гуманітарна солідарність».

Сіверський інститут регіональних досліджень

СБУ затримала агента рф, який збирав координати українських «центрів прийняття рішень» поблизу північного кордону

Контррозвідники Служби безпеки України встановили місцезнаходження і затримали у Чернігівській області російського агента. Він збирав розвіддані про дислокацію «центрів управління» ЗСУ та СБУ, координати місцевих органів влади та лікарень.

Крім того, поплічник агресора відслідковував маршрути переміщення українських військ на території регіону.

Отримані відомості рашисти планували використати для масованих повітряних ударів по держустановах та соціальних об'єктах.

За даними слідства, затриманим є мешканець Северодонецька, який декілька років тому переїхав на Чернігівщину і отримав статус внутрішньо переміщеної особи. На початку повномасштабного вторгнення він був завербований спецслужбами рф. У поле зору агресора потрапив через свою прокремлівську позицію і неодноразові висловлювання на підтримку збройної агресії рф проти України.

Втім, до виконання ворожих завдань зловмисник приступив уже після звільнення регіону. За вказівкою свого московського куратора він здійснював фотофіксацію українських об'єктів з прив'язкою до місцевості та позначав їхню геолокацію на електронних картах. Потім передавав агресору відповідні матеріали через анонімні месенджери. За виконання цих «доручень» агент отримував гроші з рф.

Співробітники СБУ задокументували факти збору ворожим поплічником відомостей про розташування прикордонної застави та декількох блокпостів українських захисників поблизу держкордону.

Під час обшуків правоохоронці виявили у нього мобільний телефон із доказами листування з російським «куратором».

Наразі затриманому повідомлено про підозру. Йому обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою.

Викриття правопорушень проводили співробітники СБУ Чернігівської області за процесуального керівництва Чернігівської обласної прокуратури.